

duimen voor Adoni-Bezek

16 mei
Rotterdam
'Gezonde Woorden'

de Richteren-tijd typeert de tijd NA Jozua & VÓÓR het koninkrijk

Mozes (wet)

Jozua

koninkrijk

Richteren

het spreekt typologisch van de tijd NA de opstanding van Christus (> doortocht door de Jordaan) en VÓÓR het openbaar worden van het Koninkrijk (> David)

¹ En het geschiedde na de dood van Jozua...

vergl. Joz.1:1

"na de dood van Mozes"

- Jozua (Hebreeuws)
= Jezus > (Grieks; Hebr.4:8)

מִי	לֵאמֹר	בֵּיהוָה	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	וַיִּשְׁאַלוּ	יְהוֹשֻׁעַ	אַחֲרֵי מוֹת	וַיְהִי
wie ?	totzeggen-van	in-Jahwe	Israël	zonen-van en- ^l zij-vragen	Jozua	dood-van	na	en- ^l hij-is
wie	:	de-HERE	Israëlieten	de	dat-vroegen	van-Jozua	de-dood	na het-geschiedde

בּוֹ	לְהִלָּחֵם	בְּתַחֲלָה	הַכְּנָעֲנִי	אֶל	לָנוּ	יַעֲלֶה
in-hem	totvechten-van in- ^{de} aanvang	de-Kanaäniet	tot	tot- ^{ons}	^l hij-gaat-op	
met-hen	om-te-strijden	het-eerst	de-Kanaänieten	tegen	van-ons	zal-optrekken

¹ ... dat de zonen van Israël
 JAHWEH vroegen, zeggende:
wie van ons zal optrekken
 tegen de Kanaäniet,
 om de strijd tegen hen te beginnen?

= *wie van de zonen van Israël*

מִי	לֵאמֹר	בֵּיהֶנָּה	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	וַיִּשְׁאַלּוּ	יְהוֹשֻׁעַ	אַחֲרֵי מוֹת	וַיְהִי	
wie ?	tot-zeggen-van	in-Jahwe	Israël	zonen-van	en- zij-vragen	Jozua	dood-van	na	en- hij-is
wie	:	de-HERE	Israëlieten	de	dat-vroegen	van-Jozua	de-dood	na	het-geschiedde

בּוֹ	לְהִלָּחֵם	בְּתַחֲלָה	הַכְּנַעֲנִי	אֶל	לָנוּ	יַעֲלֶה
in-hem	totvechten-van	in-de	aanvang	de-Kanaäniet	tot	tot- hij-gaat-op
met-hen	om-te-strijden	het-eerst	de-Kanaänieten	tegen	van- ons	zal-optrekken

¹ ... dat de zonen van Israël
 JAHWEH vroegen, zeggende:
 wie van ons zal optrekken
tegen de Kanaäniet,
 om de strijd tegen hen te beginnen?

*= de inwoners van het land, die
 ten onrechte het land claimde*

מִי	לֵאמֹר	בֵּיהֶנָּה	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	וַיִּשְׁאַלוּ	יְהוֹשֻׁעַ	אֶחָרֵי מוֹת	וַיְהִי
wie ?	totzeggen-van	in-Jahwe	Israël	zonen-van en- ^l zij-vragen	Jozua	dood-van	na	en- ^l hij-is
wie	:	de-HERE	Israëlieten	de	dat-vroegen	van-Jozua	de-dood	na het-geschiedde

יַעֲלֶה	-לָנוּ	אֶל	-הַכְּנַעֲנִי	בְּתַחֲלָה	לְהִלָּחֵם	בּוֹ
^l hij-gaat-op	tot- ^l ons	tot	de-Kanaäniet	in- ^{de} aanvang	totvechten-van in- ^{de} aanvang	in-hem
zal-optrekken	van- ^l ons	tegen	de-Kanaänieten	het-eerst	om-te-strijden	met-hen

² En JAHWEH zei:

Juda zal optrekken.

Zie, ik geef het land in zijn hand.

kennelijk via de Urim en Tummim
(> Num.27:21) van de hogepriester
Pinechas (> Joz.24:33)

וַיֹּאמֶר	יְהוָה	יְהוָה יַעֲלֶה	הִנֵּה	נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיָדוֹ
en-hij-zegt	Jahwe	Juda	!hij-gaat-op	» ik-geef aanschouw
en-zeide	de-HERE	Juda	zie zal-optrekken	- Ik-geef

² En JAHWEH zei:
Juda zal optrekken.
Zie, ik geef het land in zijn hand.

*aan Juda was immers naar de
belofte, de scepter gegeven (Gen.49)*

וַיֹּאמֶר	יְהוָה	יְהוָה יַעֲלֶה	הִנֵּה	נָתַתִּי	אֶת־הָאָרֶץ	בְּיָדוֹ
en-hij-zegt	Jahwe	hij-gaat-op	! aanschouw	ik-geef	het-land	in-hand-van-hem
en-zeide	de-HERE	zal-optrekken	zie	Ik-geef	het-land	in-zijn-macht

³ Toen zei Juda tot Simeon, zijn broeder,
trek met mij op in mijn lotsdeel
 en laten wij strijden tegen de Kanaäniet...

Simeon had een lotsdeel binnen Juda >

וַיִּלָּחֶמָה	בְּגוֹרְלִי	עַל־הָ	אֶתִּי	אָחִיו	יְהוּדָה	לְשִׁמְעוֹן	וַיֹּאמֶר
en- ^l wij-vechten	in-lot-van-mij	»met-mij	ga-op !	broeder-van-hem	tot-Simeon	Juda	en- ^l hij-zegt
en-laat-ons-strijden	in-het-mij-toebedeelde-gebied	met-mij	trek-op	zijn-broeder	tot-Simeon	Juda	toen-zeide

וַיִּלָּךְ	אֵתוֹ	שִׁמְעוֹן	בְּגוֹרְלֶךָ	גַּם־אֲנִי	אֶתְּךָ	וְהִלַּכְתִּי	בְּכַנְעָנִי	
en- ^l hij-gaat	»met-hem	Simeon	in-lot-van-jou	»met-jou	ik	ook	en-ik-ga	in- ^{de} -Kanaäniet
en-ging	in-het-aan-u-toebedeelde-gebied	met-hem	met-u	ik	ook	dan-zal-optrekken	tegen-de-Kanaänieten	

³ Toen zei Juda tot Simeon, zijn broeder,
trek met mij op in mijn lotsdeel
 en laten wij strijden tegen de Kanaäniet...

Simeon had een lotsdeel binnen Juda,

- *in Deut.33 (de zegen van Mozes) wordt Simeon overgeslagen > gerekend tot Juda*
- *mede doordat Jozef dubbel gerekend wordt: Efraïm en Mannasse - totaal blijft 12 stammen*

וַיִּלָּחֶמְהוּ	בְּלוֹטִי	עַל־אָחִיו	יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן	אָחִיו	וַיֹּאמֶר
en- ^l wij-vechten	in-lot-van-mij »met-mij	ga-op !	broeder-van-hem	tot-Simeon	Juda en- ^l hij-zegt
en-laat-ons-strijden	in-het-mij-toebedeelde-gebied	met-mij trek-op		zijn-broeder tot-Simeon	Juda toen-zeide

וַיִּלָּךְ	אֵתוֹ	שִׁמְעוֹן	בְּלוֹטְךָ	גַּם־אֲנִי	אֶתְךָ	וְהִלַּכְתִּי	בְּכַנְעָנִי
Simeon »met-hem	en- ^l hij-gaat		in-lot-van-jou »met-jou	ik	ook	en-ik-ga	in- ^{de} -Kanaäniet
Simeon	met-hem	en-ging	in-het-aan-u-toebedeelde-gebied	met-u	ik	ook dan-zal-optrekken	tegen-de-Kanaänieten

3 ... en ik zal ook optrekken met jou
in jouw lotsdeel.
 En Simeon ging met hem.

met het twee keer spreken over lotsdeel, krijgt dit woord een extra nadruk:

- het gaat om wat het volk naar Goddelijke toewijzing heeft ontvangen

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אָחִיו
 עֲלֵה אִתִּי בְּגוֹרְלִי
 וּנְלַחֲמָה
 en-|hij-zegt Juda en-|hij-zegt
 zijn-broeder tot-Simeon
 in-lot-van-mij »met-mij ga-op ! broeder-van-hem tot-Simeon
 en-laat-ons-strijden in-het-mij-toebedeelde-gebied met-mij trek-op

בְּכַנְעָנִי וְהִלַּכְתִּי
 גַם־אֲנִי אֶתָּךְ בְּגוֹרְלֶךָ
 וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן
 in-de-Kanaänieten en-ik-ga
 ik ook dan-zal-optrekken tegen-de-Kanaänieten
 in-lot-van-jou »met-jou ik ook
 Simeon met-hem en-ging in-het-aan-u-toebedeelde-gebied met-u

4 En Juda trok op
 en JAHWEH gaf de Kanaäniet
 en de Perizziet in hun hand...

*Juda/Simeon representeert hier
 het gelovig deel van het Israël*

בְּיָדָם	וְהַפְּרִזִּי	אֶת־הַכְּנַעֲנִי	יְהוָה	יְהוּדָה וַיִּתֵּן	וַיַּעַל
in-hand-van-hen	en-de-Perizziet	de-Kanaäniet	» Jahwe en-hij-geeft	Juda	en-hij-gaat-op
in-hun-macht	en-de-Ferezieten	de-Kanaänieten	- de-HERE	gaf	Juda toen-was-opgetrokken

בְּבֶזֶק	עֶשְׂרֵת אֲלָפִים	אִישׁ	וַיִּכּוּם
man	duizenden	tien-van	in-Bezok en-zij-slaan-neer-hen
man	-duizend	tien- bij-Bezok	en-zij-versloegen-hen

4 En Juda trok op
en JAHWEH gaf de Kanaäniet
en de Perizziet in hun hand...

worden vaker samen genoemd (Gen.13:7),
maar dikwijls ook ook onder de
verzamelnaam "de Kanaäniet" (zie > 1:1,3)

בְּיָדָם	וְהַפְּרִזִּי	אֶת־הַכְּנַעֲנִי	יְהוָה	יְהוּדָה וַיִּתֵּן	וַיַּעַל
in-hand-van-hen	en-de-Perizziet	de-Kanaäniet	» Jahwe en-hij-geeft	Juda	en-hij-gaat-op
in-hun-macht	en-de-Ferezieten	de-Kanaänieten	- de-HERE	gaf	Juda toen-was-opgetrokken

בְּבֶזֶק	עֶשְׂרֵת אֲלָפִים	אִישׁ	וַיִּכּוּם
man	duizenden	tien-van	in-Bezok en-zij-slaan-neer-hen
man	-duizend	tien- bij-Bezok	en-zij-versloegen-hen

4 ... en zij sloegen hen neer in Bezek,
tienduizend man.

= 'bliksem'

- type van Goddelijk oordeel (nl. van boven)

בְּיָדָם	וְהַפְּרִיזֵי	אֶת־הַכְּנַעֲנִי	יְהוָה	יְהוּדָה וַיִּתֵּן	וַיַּעַל
in-hand-van-hen	en-de-Perizziet	de-Kanaäniet	» Jahwe en-hij-geeft	Juda	en-hij-gaat-op
in-hun-macht	en-de-Ferezieten	de-Kanaänieten	- de-HERE	gaf	Juda toen-was-opgetrokken

וַיִּכּוּם	בְּבֶזֶק	עֶשְׂרֵת אֲלָפִים	אִישׁ
man	duizenden	tien-van	in-Bezek en-zij-slaan-neer-hen
man	-duizend	tien-	bij-Bezek en-zij-versloegen-hen

5 En zij vonden Adoni-Bezек in Bezek en streden tegen hem en sloegen neer de Kanaäniet en de Perizziet.

= '(mijn) heer van Bezek'

- Hebreeuws: adon
- Grieks: adonis
- Spaans, Portugees, Italiaans: don
- Latijn: dominus

וַיִּמְצְאוּ אֶת-אֲדֹנֵי-בֶזֶק בְּבֶזֶק וַיִּלָּחֲמוּ בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת-
 » en-¹zij-slaan-neer in-hem en-¹zij-vechten in-Bezек Adoni-Bezек » en-¹zij-vinden
 - en-zij-versloegen tegen-hem en-streden te-Bezек Adoni~Bezек - want-zij-troffen-aan

וְאֶת-הַפְּרִזִּי הַכְּנַעֲנִי
 de-Perizziet en» de-Kanaäniet
 de-Ferezieten en de-Kanaänieten

5 En zij vonden Adoni-Bezok in Bezek en streden tegen hem en sloegen neer de Kanaäniet en de Perizziet.

Adoni-Bezok werd beschouwd als beheerder van het Goddelijk oordeel (> bliksem)

- *vergl. de status het Sanhedrin*

וַיִּמְצְאוּ אֶת-אֲדֹנֵי-בֶזֶק בְּבֶזֶק וַיִּלָּחֲמוּ בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת-
 » en-|zij-slaan-neer in-hem en-|zij-vechten in-Bezok Adoni-Bezok » en-|zij-vinden
 - en-zij-versloegen tegen-hem en-streden te-Bezok Adoni~Bezok - want-zij-troffen-aan

וְאֶת-הַפְּרִזִּי הַכְּנַעֲנִי
 de-Perizziet en» de-Kanaäniet
 de-Ferezieten en de-Kanaänieten

6 En Adoni-Bezok vluchtte
 en zij achtervolgende hem
 en grepen hem...

= *Juda & Simeon*

אֶתֹּ	וַיִּקְצָצוּ	אֶחָרָיו	וַיִּאָחֲזוּ	אֲדוֹנִי־בֶזֶק	וַיִּרְדְּפוּ	וַיִּנְסוּ
en- zij-hakken-af	»-hem	en- zij-houden-vast	achter-hem	en- zij-achtervolgen	Adoni-Bezok	en- hij-vlucht
en-hieuwen-af	hem	en-grepen	hem	maar-zij-achtervolgden	Adoni~Bezok	nu-vluchtte

אֶת־בְּהֵנוֹת	יָדָיו	וַרְגְּלָיו
»	duimen-van	handen-van-hem
-	duimen	en-voeten-van-hem
-	zijn	en-zijn-grote-tenen

⁶ ... en hakten duimen af
van zijn handen en zijn voeten.

- de 'grote teen' is de duim van de voet
 - in veel talen zijn 'vinger' en 'teen' hetzelfde woord
- zoals de 'pink' de vijfde vinger is, zo is de duim de eerste (en grootste);
- het afhakken van de duim typeert het ontnemen van de eerste plaats.

אָתוּ וַיִּקְצָצוּ	וַיֵּאָחְזוּ	אַחֲרָיו	וַיִּרְדְּפוּ	אָדוֹנִי-בֶזֶק	וַיִּנָּס
en- ^l zij-hakken-af »-hem	en- ^l zij-houden-vast	achter-hem	en- ^l zij-achtervolgen	Adoni-Bezok	en- ^l hij-vlucht
en-hieuwen-af hem	en-grepen	hem	maar-zij-achtervolgden	Adoni~Bezok	nu-vluchtte

וַיִּגְלִי	יָדָיו	אֶת-בְּהֵנוֹת	»
en-voeten-van-hem	handen-van-hem	duimen-van	»
en-zijn-grote-tenen	zijn	duimen	-

de duim opsteken
= prima (=eerste), nummer 1

Hij laat de wereld op zijn duim draaien
= hij is nummer 1 in de wereld

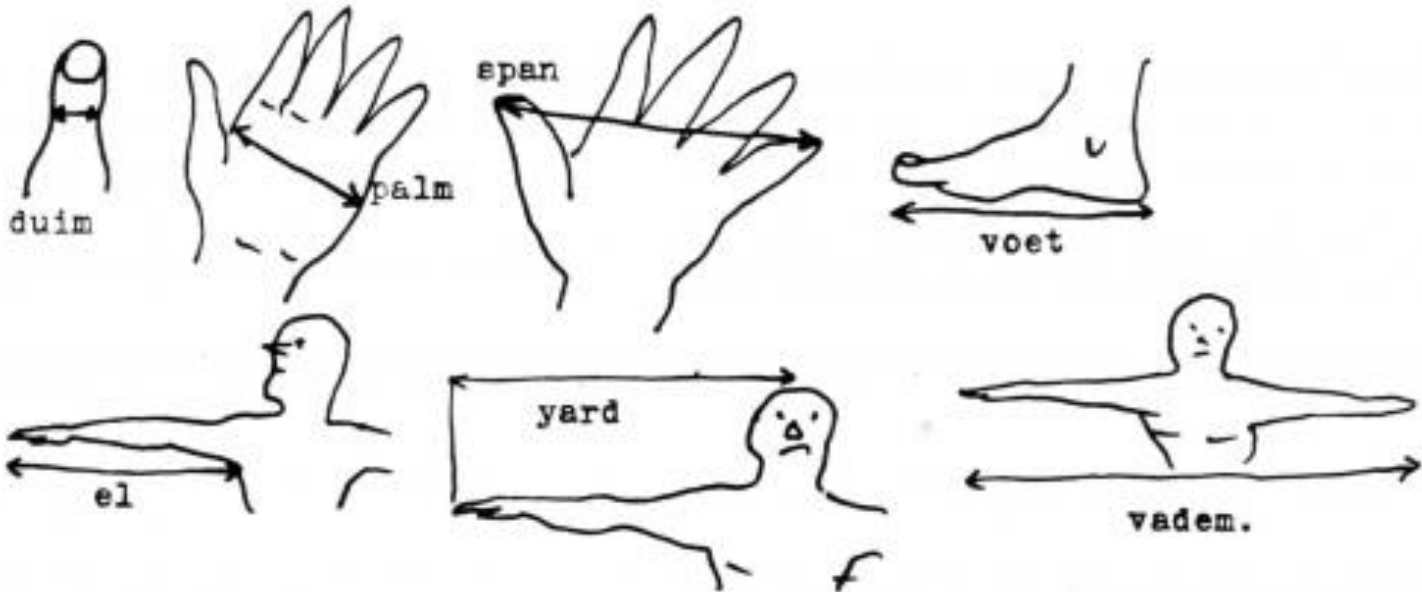

onder de duim houden

= zich als eerste manifesteren, boven de ander

de duim lengtemaat (inch)
= de duim als maatstaf

7 En Adoni-Bezok zeide:
van zeventig koningen zijn
afgehakte duimen van handen en voeten
verzameld onder mijn tafel.

zeventig =
het getal van de volkerentafel in Genesis 10

- 70 representeert de natiën als volheid

וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי-בֶזֶק שִׁבְעִים מְלָכִים בְּהִנּוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם
en-voeten-van-hen handen-van-hen duimen-van koningen zeventig Adoni-Bezok en-hij-zegt
en-grote-tenen - met-duimen koningen zeventig Adoni-Bezok toen-zeide

מִקְצָצִים הָיוּ מִלְקָטִים תַּחַת שְׁלֹחֲנִי
tafel-van-mij onder oprapenden zij-zijn afgehakt-wordenden
mijn-tafel onder de-brokken-opgeraapt hebben afgehouden

7 En Adoni-Bezék zeide:
van zeventig koningen zijn
afgehakte duimen van handen en voeten
verzameld onder mijn tafel.

- > zoals de kruimels voor honden onder de tafel
(vergl. Mat.15:27)
- zo beschouwde het Jodendom

וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי-בֶזֶק שִׁבְעִים מְלָכִים בְּהִנּוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם
en-voeten-van-hen handen-van-hen duimen-van koningen zeventig Adoni-Bezék en-hij-zegt
en-grote-tenen - met-duimen koningen zeventig Adoni-Bezék toen-zeide

מִקְצָצִים הָיוּ מִלְקָטִים תַּחַת שְׁלֹחֲנִי
tafel-van-mij onder oprapenden zij-zijn afgehakt-wordenden
mijn-tafel onder de-brokken-opgeraapt hebben afgehouden

⁷ Zoals ik deed,
zo heeft God mij vergolden
en zij brachten hem in Jeruzalem
en hij stierf daar.

Adoni-Bezek representeert de inwoners van het land "na de dood van Jozua" (/Jezus):

- = het Sanhedrin in Jeruzalem
- wordt vergolden om haar onterechte claim op het land (want ongelovig);
- haar hoogmoed t.o.v. de natiën (= de 70)

8 En de zonen van Juda
streden te Jeruzalem
en zij namen haar in...

*type van het gelovig overblijfsel dat de
strijd in Jeruzalem in 70 AD overleefde*

- *door te vluchten*

Hebr.13:13; Luc.21:21 (!)

אוֹתָהּ וַיִּכּוּהָ	וַיִּלְכְּדוּ	בִּירוּשָׁלַם	יְהוּדָה	בְּנֵי	וַיִּלְחֲמוּ
en- ^l zij-slaan-haar »haar	en- ^l zij-veroveren	in-Jeruzalem	Juda	zonen-van	en- ^l zij-vechten
sloegen-het	het	namen-in	tegen-Jeruzalem	Judeeërs	de vervolgens-streden

בְּאֵשׁ	וְאֶת-הָעִיר	שָׁלְחוּ	חֶרֶב	לְפִי	
in- ^{het} -vuur	zij-zenden-op	de-stad	en-»	zwaard	tot-mond-van
in-brand	staken	de-stad	en	des-zwaards	met-de-scherpte

8 ... en versloegen haar
met de mond van het zwaard...

het zwaard is een type van het scherpe,
 tweesnijdende Woord dat spreekt (> mond):

- Hebr.4:12
- Jeruzalem kwam in 70AD om door het
 geprofeteerde Woord van God

אוֹתָהּ וַיִּכּוּהָ	וַיִּלְכְּדוּ	בִּירוּשָׁלַם	יְהוּדָה	בְּנֵי	וַיִּלְחֲמוּ
en- ^l zij-slaan-haar »haar	en- ^l zij-veroveren	in-Jeruzalem	Juda	zonen-van	en- ^l zij-vechten
sloegen-het	het	namen-in tegen-Jeruzalem	Judeeërs	de	vervolgens-streden

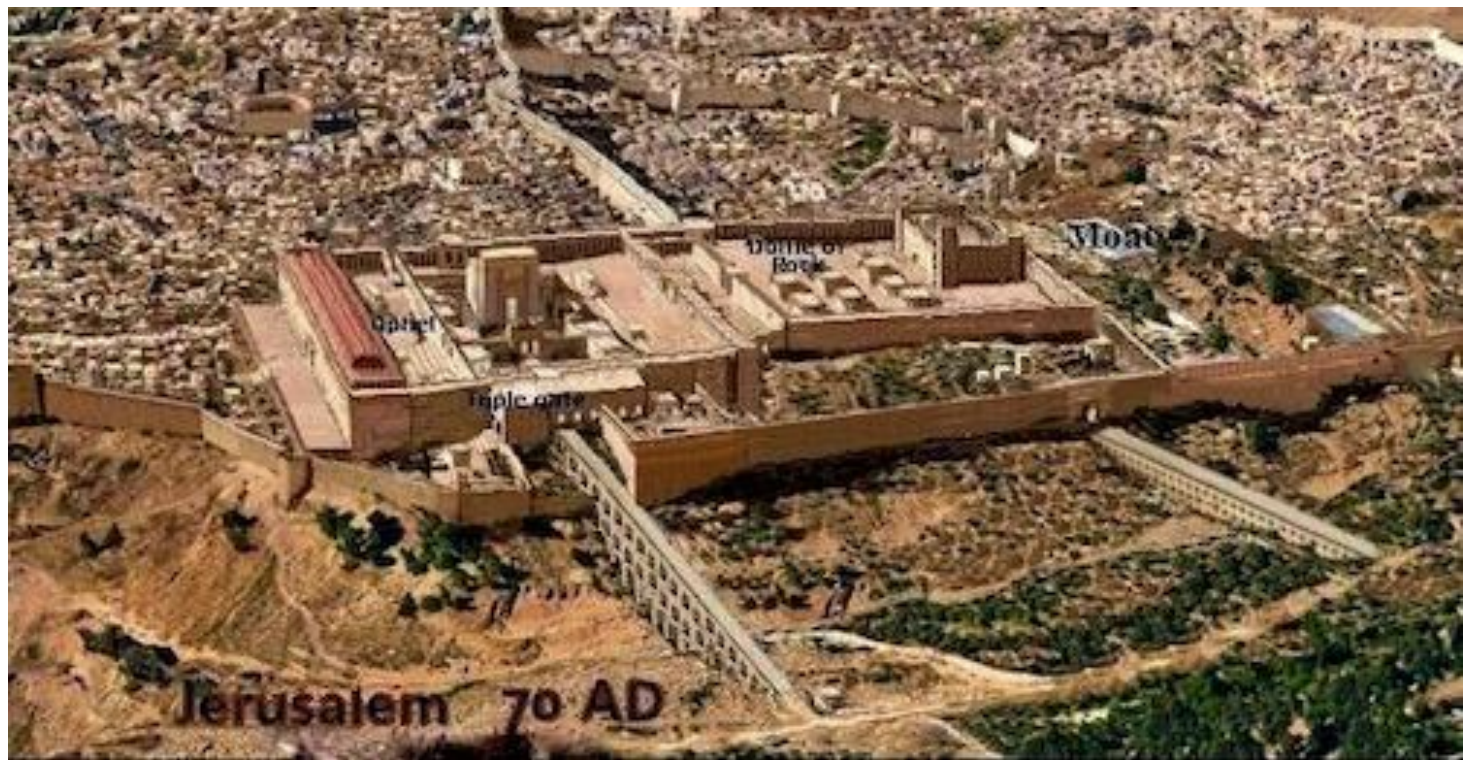
בְּאֵשׁ	וְאֶת-הָעִיר שְׁלַחוּ	חֶרֶב	לְפִי
in- ^{het} -vuur	zij-zenden-op de-stad en-»	zwaard	tot-mond-van
in-brand	staken de-stad	en des-zwaards	met-de-scherpte

8 En de zonen van Juda streden te Jeruzalem en zij namen haar in en versloegen haar met de mond van het zwaard en de stad staken zij in brand.

ook het lot van de stad in 70 AD

אוֹתָהּ וַיִּכּוּהָ	וַיִּלְכְּדוּ	בִּירוּשָׁלַם	יְהוּדָה	בְּנֵי	וַיִּלְחֲמוּ
en- ^l zij-slaan-haar »haar	en- ^l zij-veroveren	in-Jeruzalem	Juda	zonen-van	en- ^l zij-vechten
sloegen-het	het	namen-in	tegen-Jeruzalem	Judeeërs	de vervolgens-streden

בְּאֵשׁ	וְאֶת-הָעִיר	שָׁלְחוּ	לְפִי
in- ^{het} -vuur	zij-zenden-op	de-stad	en-»
in-brand	staken	de-stad	en des-zwaards
			zwaard
			tot-mond-van
			met-de-scherpte

samenvattend overzicht
typologische betekenis

1:1

1:4

1:7

1:6

1:8

† Jozua

30 AD

70 AD

† Jezus

1:1

1:4

1:7

1:6

1:8

† Jozua

aan Juda wordt
de eerste plaats
toegekend

30 AD

70 AD

† Jezus

"eerst de Jood"

1:1

1:4

1:7

1:6

1:8

† Jozua

Adoni-Bezek
vernedert 70
koningen

aan Juda wordt
de eerste plaats
toegekend

30 AD

70 AD

† Jezus

Sanhedrin
vernedert de
natiën

"eerst de Jood"

